

SOL *u* CAN

zaman algısızdır

SOLuCAN, SONSUZ YAŞAMIN SIRRINI biliyor

Kaliforniya Üniversitesi bilim adamları, sonsuz yaşamı bu solucanda arıyorlar. Yapılan deneylerde, solucanın vücudunda bulunan bazı yenilenme genleri sayesinde diğerlerinden altı kat daha uzun yaşadığı tesbit edildi. Bu da solucanın, insan ömrüne göre 500 yıl sağlıklı bir şekilde yaşamını sürdürebildiğini gösteriyor. Araştırmacılar, bazı bulguların memeliler üzerinde denenmesine başlanabileceğini bildirdiler. Deneylerde, solucandan ensülin alındığında, vücudun gösterdiği tepkinin üzerinde duruluyor.

Dr Arantes-Oliveira, solucandan ne kadar ensülin çekilirse yaşamının o kadar arttığını, ancak hareketlerinde bir yavaşlama gözlemlediklerini belirterek, 'memeli organizmalar da ensülinin vücuttaki dolaşımı biraz daha karışık. Teorik olarak, solucanın yenilenme genlerini, memelilere aktarabilirsek, vücutlarının ensülin azalmasına aynı tepkiyi vermelerini sağlayabiliriz. Bu da bizi hayallerimizin ötesinde bir yere götürür' diye konuştu.

Vücuttaki glikoz dengesini düzenleyen ensülin hormonunun azalmasına, memeli organizmalar da aynı tepkiyi verecek mi? Bilim adamları şimdi bu sorunun cevabını arıyorlar.

SOLuCAN,alkolün içinde yüzerken çürümeden kalabilir.

SOLuCAN,toprağın altında solumaya devam edebilir.

SOLuCAN, hem erkeklik hem de dişilik üreme organına sahiptir.Sevişirken hem kadın hem de erkek rolünü üstlenebilir.Cinselliğin toplumsal yönünü çözmüştür.

SOLuCAN,bölünür,parçalanır ama yine de yaşar.

Kimine göre SOL v CAN,
Kimine göre SOL u CAN bu.
Ne Zaman Çıkacağı Belli Olmaz!

www.sol-u-can.com

sol_u_can@hotmail.com

Bu,tükettiğiniz bir üründür.

Tıpkı kola,sigara gibi fikirler de,siyaset de tüketilebilir.Bugün,kendini ifade biçimin,kim olduğun ; ne tükettiğin ile belirleniyor.Egemen olan,kabul edilen daha iyi tüketen veya öyle görünen.

Duyguların en kalıcı ifadesi için o parfümü kullanması,hayatın tadı ve daha fazlasını istemek için 'o' içeceği içmesi ,halkın gazetesi olduğu için 'o' gazeteyi okuması gerekenler,nereye gidersek,neyi dinlersek, neye bakarsak; ilan panolarının pornografisi,otobüslerin iki tarafındaki levhalar, kredi kartları,el ilanları,araba çıkartmaları, kuponlar, parlak vitrin yazıları,gösteriler,plastik bayraklar,anonslar,iç çamaşırlarımızdaki etiketler, bizi çağıran robotlar...

Medyanın haber ve reklam bombardımanı altında,teknolojik gelişmelerin hızı karşısında tartıştığımız bir gerçeklik içinde değil, kesin bir gerçeklik tarafından dışlanıyoruz.Ve en tehlikelisi 'kapsayıcı' olduğu varsayılıyor.

Gerçeklik, çok önemli insanlar,büyük sinema starları ve büyük politikacılar dünyası olarak yaratılmıştır.Önemli olan onların gündelik yaşamları,evlenmeleri boşanmaları,yemek yemeleri ne elbise giydikleri yada giymedikleridir.Fakat,biz,sade insanlar,sadece müşteri olarak kaile alınanlar; birini öldürdüğümüzde yada öldüğümüzde gazeteye üçüncü sayfa haberi,televizyona ise bir dakikalığına figür olabiliyoruz.

Belirlenmiş hayallere,özlem duyulan hayata,olmak istenen kişiliğe ulaşma isteğiyle kafamızı kaldıramadığımız,sonu gelmeyen ödevler, zorunluluklar içinde bize öğretilen mükemmelliğin peşinde koşuyoruz veya tepki olarak dünyayı değiştirmeyi düşünüyoruz ama...

Farklılıkların ayırım yarattığı,ne söylediğinden,içerikten çok nasıl söylediğinin,biçimin önemsendiği zihinsel serüvenimizle yaşamsal serüvenimiz arasında uçurumun olduğu bir şizofreni ortamında yaşıyoruz.

Aynı tepkileri veren sessiz bir çoğunluğuz
Ve hayatımızı bizi kuşatan şartlara tepki halinde yaşamayı bırakıp, kendi söylediğimizi gerçekleştirilmeye yönelik bir güç haline gelebiliriz!

Defterin köşesine karalanmış bir söz yada çizgi...
Bize ait olan, zaaflarımızı içeren ne varsa...

Bu, algı sıçraması.

Uzun vakit uğraşmış, inşa sırasında yıkımlar,depremler görmüş 'yapı'ya ne olduğu anlaşılamıyor.

-Doğru yerleştirmek özen gerektirecek.

Yapı, en kötü çakıl taşlarının arasından özenle seçilen kumla, en sağlam değerlerle bezenmiş köşe taşlarıyla inşa edildi.Kibritin yanmadan önceki estetiği gözetilerek,taşlar arasındaki boşluklar kibrit çöpleriyle dolduruldu.Kibrit çöpleri bu yapının iskeletini oluşturuyordu,nereye yönleneceğini.

Nereden bakarsan bak yapı gözüküyordu,tabi tek kulvarda koşan at değilsen.Farklı koşullar, farklı sorular doğurur.Farklı sorular farklı cevaplar ister.

-Literatür: Somut koşulların soyut tahlili..

Yapı, içinden aldığı kudretle her hareketi yönetiyor ve bu hareketlerin sonuçlarından yeni kibrit çöpleri oluşturuyordu.

-Bahsi geçen kimlik değil;

Vakit gece ve 'bir' gerçeğin frekanslarında yüzölüyor, 'ruh' var.Önceki zamanlarda eve kaçak olarak girmiş 'baykuş' aranıyordu.Arama sürecinde yapılmayan şebeklik kalmamıştı. bkz:kediyi K9 köpeği gibi kullanmak.

Arama çoktan bırakılmıştı.Yoktu.

Gece üçlü koltuğun en sol tarafında oturdurulduğunda karşıda duruyordu.Yavru,gagası yeni geliyor ama yırtıcı...

Ön kabuller davranışları etkiliyor

-Ruhuma sesleniyorum.

Baykuş üç sekizde gizleniyor.

-Özgürlüğü vermek istiyorum.

Filimsi yanlış.Alınması gerekiyor.

oynamaya fena alıştırdılar
Farkında bile olmadan
50 yaşında arkadaşının yanında
pantolonunu çıkaramazsın
çünkü altında bir yığın ön kabul var
oyuna uygun sigara içilir,giyinilir
o yüzden etik olan tiyatro
oynamaya sen alışıyorsun.

Pencere açılıyor,tepki yok.Bir plan,bir proje...Kediyi K9 gibi kullanarak baykuşu bulma çabalarından sonra inandırıcı gelmiyor.

-Çözüm ruhumdan geliyor.Evet,kapıyı ben düşünüyorum.

Kapıya kadar bir kulvar,gideceği yolun belirlenmesi.Duvarların arkası yok,gözüküyor,bakılmıyor.

Kimlikler,kulvarlar gibidir ve karşı-cins sadece gerçekçi kılar.Üçüncü kişi ise 'toplumsal şizofreniyi' yaratır.

Fakat maalesef yapının başına gelen ne istenilen kişiliğe ulaşma mücadelesinde bir kırılma ne kendine söylediklerini yapabilme muharebesinde bir yenilgiydi.

Gececeksiniz onları,muhabbeti yeni keşfetmiyoruz. Ne kazanılacak kimlik,ne girilecek kulvar kaldı.

Yapıya ne oldu?

Deprem veya dinamit değildi.Ankara-İstanbul arası çalışan otobüsün Antalya falezlerinden uçması gibi...

Ne zaman dipsiz bir kuyuya insem ipsiz
Yerde bir anahtar buluyor(đ)um sahibsiz.

Literatür: Her şey karşıtıyla var olur.

Hayatın başladığı yermiş burası.Ruhum zaten yanımdaymış.

Hareket noktasının orası olmaması gerekiyor...Temel önemli...

İçe Bakış: Burada oturmuş bunları yazıyorsam, bunu yaratan
çokluk toplumsal koşullardır.
Bahsedilen günde 10 saat çalışan işçinin yorgunluğu bile hissedemeyecek kadar hissizleşmiş ayaklarıyla güneş görmekten bile incinen jakuziye giren ayakların 'aynı' dünyada yer bulması ve bunların tercih olmaması.

Mücadele buna karşıdır ve her biçimi kabülüdür.Doğruluğu ise bizim tarihe bakış açımızla değil tarihin bize cevabıyla

ispatlanacaktır, öngörüler ve yaşananlar.

Mesela: işçi sınıfından,devrimden, burjuvalardan bahsetmek,toplantılara katılmak, 1 Mayıs'a gitmek, seni sosyalist kimliğiyle var edebilir ama Marksist yapmaz.Yöntem belirleyicidir.

Kimlik değil.

Bunu keşfedip(!) ve bunun üzerindeki entelektüel hazza yönelmek çekici gelmiştir.

Evet çok şey katabilir ama hiçbir şey ifade etmez.

Üretilen artı değer bugün temel ihtiyacımız olmayan sektörler aktarılıyor.Toplumsal hafıza ise artık bu sektörleri temel ihtiyaç olarak algılıyor.Bu sektörleri görmek için bir minibüsün penceresinden dışarı bakmak yeterli, Temel ihtiyacımız olmayan sektörler zihinsel bir forma bürünüyor ve 'haz' üzerinden ilişki kuruyoruz.'Tek bir hayatınız var ve o da tercihlerden oluşur' üzerine temellenmiş kültürel form ise bu 'haz'ları sürekli tekrarlatıyor.Uyuşturucu.

Bu haz alanlarını reddedebilmek.İşte, algı sığraması.

Ne yersen o olursun!

olacak ya da olmayacak
anın belirlenmesinde etkilidir.
Ve asıl kaypaklık
Olduktan sonradır.
Artık tarih gerçektir
Sevsinler öngörülerinizi

örgütlen!

Onca sevimsizliğin içinde ben
Neşeydim,
O kadar büyüğün içinde inatla
Çocuktum
Kavgalara,sarhoşlara,nefretlere rağmen
Kahkahaydım kocaman
Direndim ama başaramadım;
Büyüdüm elimde olmadan...
Neşeme,çocukluğuma,kocaman kahkahama
Hayallerim eklendi
Yeni beden,yeni duygular,yeni yerler verdiler
Sormadan.
Ama bu yeni hayat garip geldi bana.
Ben uçurumlar arasında sırf onlar
Başkalarına atlayışlarımı konuşsun diye
Ölüme meydan okurken
Onlar bana karşı geldi
Hayatı aldılar arkalarına
Çoğunluk oldular,
Büyük oldular,
Dinlemediler;
Çocukluğuma hapsedtiler beni,
Kendi karanlıklarına..
Önyargılarla yargıladılar,
İşkenceye karşı çıkıp tüm dünya karşısında
Altın zincirlerle kırbaçladılar..
Ben hala,inatla korumaya çalışırken kendimi,
Ayaklarımın üstünde durmaya çalışırken
Bir gecede kestiler cezamı.
Gözyaşlarımı
Sert şarkılar,önyargılı kötü mekanlar ve
Dumanlar arasında
Düğümlerlerken boğazımda
Hayallerimi elimden aldılar..

Seda 13.06.04/Pazar

İSİMSİZ

Gerçek ve onur, inanç ve gurur.
Hepsi öldü gitti.
Artık meydan yalanların, yalancıların!
Doğrular yalan, yeter artık.
nasıl bu hale düştük?
Elimizde kalan,
Nefret, korku, acı ve ölüm.
Çocuklarla konuş sana diyecekler:
babam bugün evi terketti,
Abim hırsızlık yapıyor,
Annem ise yalancı...

Gelecekleri yok,
Güneş bulutların arasında kaybolmuş.
Onu da kararttılar.
Bugün asit yağdı gökten.
Umutlarımızı yıkayıp gitti...

Bir zamanlar düşlerin toprağıydı,
Simdi o düşler hırsıza dönüşmüş.
Tüm bu zenginliğin ortasında,
Yoksullar kaderlerine terk.
Kapitalist demokrasi,
Ölümüne hırsızlık.
Ne doğruluk,
Ne de adalet...

yabancılaşmıyorum

Genel Özellikler

- 16 ayrı ulaşım türü
- İşleticilerin çoğu 50 binden fazla özel işletici
- Üç yarı yönetim işleticisi (İETT, İDO A.Ş., ULASIM A.Ş.)
- İki merkezi yönetim işleticisi (TCDD, TDDİ)
- Karayolu ağırlıklı bir ulaşım
- Özel ve bireysel girişim ağırlıklı (%78)
- Yetersiz eğilim ve entegrasyon
- Kent içi ulaşımda çok başlı yönetim
- Karlı ve denetimsiz rekabet
- Kaynak akımlarında belirsizlik

Kentsel Özellikler

- Hızlı ve plânsız kentsel gelişme
- Tarihi yerleşim dokusu
- Nüfus, araç ve yolculuk taleplerinin hızla büyümesi
- Coğrafik özellikler (engelli topografya, boğaz ve Haliç)
- İklim, çelikli iklimi ve yasal çerçeve
- Ulaşım türlerinin çeşitliliği ve değişik tarifler, bilet uygulamaları
- Plânsızlık nedeniyle ulaşım türleri arasında bakaça rekabet ve buna bağlı kaynak israfı
- Plânsız işgücü istihdamı

İstanbul'daki özel ulaşım araçları:

Servis aracı:	32.000
Özel Halk Otobüsü:	1.221
Taksi:	17.500
Minibüs:	5.900
Doğru taksi:	590

İstanbul'da kara, deniz ve demiryolu ulaşım ağırlıkları:

Karayolu:	591,69
Deniz yolu:	52,50
Demiryolu:	55,80

İstanbul'daki kara ulaşım yolculuk payları:

İETT otobüsü:	515,52
ÖHO:	509,59
Otomobil:	531,94
Doğru taksi:	50,77
Minibüs:	522,18
Taksi:	528,31
Servis aracı:	511,64

İstanbul deniz ulaşım yolculuk payları:

Şehir hatları:	565,74
İDO:	577,56
Deniz motorları:	528,68

İstanbul raylı ulaşım yolculuk payları:

TCDD:	521,60
Haliç metro:	527,52
İETT tramvayı:	50,87
Metro:	522,64
Tramvay:	525,08
Tünel:	52,78

İstanbul kamu ulaşım yolculuk payları:

İETT otobüsü:	565,82
İETT tramvayı:	50,23
TCDD:	55,75
Haliç metro:	57,33
Metro:	56,03
Tramvay:	56,68
Tünel:	50,60
Şehir hatları:	57,43
İDO:	50,88

Ulaşım araçları enerji tüketim karılaştırması:

Otomobil:	515
Doğru taksi:	281
Otobüs:	50
Minibüs:	134
Metro:	97
Tramvay:	112
Tren:	100

Bazı kentlerde toplu taşıma payları:

İstanbul:	501
New York:	510
Paris:	527
London:	524

İETT otobüslerinin ilk ve son duraklar arasında bir ayda yaklaşık 5 milyon defa gidip gelir.

İETT otobüslerinin yolcu almak veya yolcu indirmek amacıyla her gün yaklaşık 8000 noktaya uğru.

İETT otobüsleriyle bir günde yaklaşık 1,3 milyon, bir yılda yaklaşık 500 milyon yolculuk yapılır.

İETT otobüslerinin, bir günde yaklaşık 450.000 km, bir yılda yaklaşık 170 milyon km, bir başka deyişle Dünyanın çevresini her gün en az 10 defa dolaşacak müsselliği kat eder.

İETT çaride, İETT servisinde, rampaların altında, yolların başlarında...

ah bi de şu zamlar olmasa...

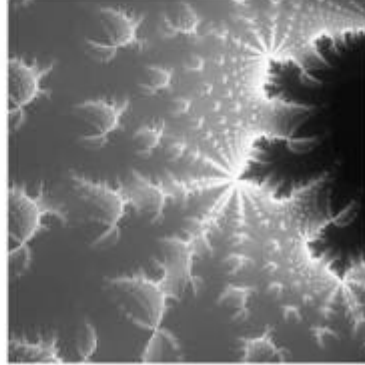
MAHZEN

Tepkim var bu dünyaya!
Tepkim var size ey bey efendiler ey göbekli amcalar! Tepkim var sizin
allahınıza, 'PARA'ya...
Tepkim var,TEPKİM; bana böyle bir dünyayı zorunlu kıldığınız için!
Tepkim var, milyarlarca insan aç olduğu için ve bir o kadarıda sokaklarda,
köşebaşlarında , gözlerinizin önünde ölürken onları görmezden geldiğiniz
için!!!
Tepkim var, Asya'da Afrika'da fabrikalarda çocuklar çalıştığı ve ekmek
alacak para bile kazanamadıkları için!
Tepkim var; savaşlar olduğu için!
Tepkim var; ÇOCUKLAR ÖLDÜĞÜ İÇİN!
TEPKİM VAR!
Tepkim var; benim öykümü 'SİZ' yazdığınız için!
BEN SİZİN ÖYKÜNÜZDE BAŞROL OYNAMAYI REDEDİYORUM EY EFENDİLER!!!
BEN BU DÜNYADA, SİZİN KURALLARINIZLA YAŞAMAYI REDEDİYORUM!
HHHeyyy sana sesleniyorum İNSANLIK!
Uyan artık! Eğme boynunu! kapama gözlerini gerçekler karşısında! Aç
yüreğinin gözlerini! Biraz da yüreğinle bak şu dünyaya!
KİMSEYİ UMURSAMADAN TÜM BU KİRLENMİŞLİKLERİN İÇİNDE BEN DE BU
DÜNYADAN DEĞİLİM DİYE HAYKIRABİLİYOR MUSUN AVAZIN ÇIKTIĞI KADAR?
Ben bağıriyorum sonuna kadar BEN BU KİRLİ DÜNYADAN DEĞİLİM ama BEN
BU DÜNYAYI İSTİYORUM!!!
YA SEN???

Bak etrafına saniyeler,dakikalar nasılda akıp geçiyor... çıkarıcı ilişkiler,kirli
dünya,herşey para... her gün aynı,herkes aynı,herşey aynı... doğ,büyü,para
için çalış,keşkeler içinde öl... dünya bir cehennem ve sen cehennemde
yaşıyorsun...

Biz gökdelenlerin,plazaların MAHZENlerinde yaşayanlar!
Biz bugün MAHZENlerde yarın hayatın her yerinde olanlar!
Biz karanlık MAHZENlerde aydınlık yarınları hazırlayanlar!
Biz güneş girmeyen MAHZENlerde umutlarını yeşertenler!
Biz ,GENÇLER, bugün MAHZENlere sığındık ama yarın ;

GÜNEŞE AKIN EDECEĞİZ!
"AKIN VAR GÜNEŞE AKIN
GÜNEŞİ ZAPTEDECEĞİZ
GÜNEŞİN ZAPTI YAKINI!"

KENTİN KAPİTAL GÖRÜNTÜSÜ

Görme teknikleri ve bağlantıları üzerine sınırlı bir monolog.

Kapitalist ekonominin değişmez ilkesi olan "kullanım değerinin düşme eğilimi", büyüyen ayakta kalma savaşında yeni bir mahrumiyet biçimi geliştirir ki bu insanların büyük kısmının ücretli işçiler olarak bitip tükenmez bir çaba sürdürmeye katılımını gerektirdiğinden ve herkes ya bu mücadeleye boyun eğmek ya da ölmek gerektiğini bildiğinden eski dönemdeki kıtlıktan çok da uzak değildir. Genel olarak modern metaların tüketimindeki yanılısamanın kabul görmesinin gerçek temeli şu şantajdaki gerçekliktir: En kısıtlı biçimiyle (beslenme ve barınma) kullanım, sadece giderek büyüyen ayakta kalma mücadelesinin aldatici zenginliğine hapsoldüğü ölçüde varolur. Gerçek tüketici, yanılısamaların tüketicisi haline gelir. Meta, bu fiilen gerçek olan yanılısamadır, gösteri ise onun genel tezahürüdür.

Çepeçevre her tarafa şekil veren toplum, kendi toprağını, yani bu vazifeler kümesinin somut temelini işlemek için özel bir teknik geliştirmiştir. Şehirçilik, kapitalizmin doğal ve insani çevreyi ele geçirmesidir; mutlak hakimiyet şeklinde mantıklı olarak gelişen kapitalizm, artık uzamın tamamını kendi dekoruymuş gibi yeniden yaratabilir ve yaratmalıdır.

Guy Debord

Şimdi, "yaşadığın yer" ile "yaşadığı yer" arasındaki uçurumu düşünüyorum ben. Kent ve kırsal ayırımına varmadan önce sanırım kent ve öteki kent noktasında durmalı-yım. Daha doğrusu "kapital-istanbul" gibi bir METRO-POL-ice- ve de daha mekanizmanın çarklarının böylesi güçlenmediği ama hızla aşama kateden diğer kent-ler. Ve elbette bu bağlamda iki yer arasındaki görme, görme farkları, nesne farkları. Kapitalizmin getirisi olan uçsuz neonlar vs. vs...

Sanırım kentte görme noktasında önemli olan kısım, "bizim gördüğümüz kısmı" mı yoksa "bize gösterilen" kısmı mı? İstanbul'un debisi en hızlı "tekno-nehri" İstiklal Caddesinde uzunca bir süre içerisinde her beş metrede bir, sekiz metre yükseklikte, caddeyi enine boyuna kateden, cocacola'nın neonlu reklamlarını görmek istediniz mi, yoksa belediye-cocacola desteğiyle gözümüze, beynimize mi sokuldu bu ışıklı nesnelere. Ki "teenage" kitleyi hedefleyen nescafe ve hatta lipton reklamları gibi on metrede kırkbeş metrelik duvar reklamları ve de nicesini açmaya pek gerek yok. -?-

Bu noktada; hiçbir şeyi görmeyen insan, sistemin kendisine dayattığı şeyi gören insan (ve ona yönelen ve daha ileride onsuz/onlarsız göremeyen, bağımlı olan insan) ve de tüm bu zincirlerden kurtularak "eleme" yapabilen bir zihin ile hareket edip, kent'in imaj çöplüğü boyutunu algı sistemiyle yok edip, görmek istediğini gören insan tipi var. Bu ana örneklere ara örneklerin çoğalmasını sokmanın mümkünüğü kadar kendilerini de arttırmanın mümkünüğü var...

Kentin içerisinde yaşayan ya da onu sarmalayan modernizm ve bu ifadenin sakıncalı kolları -ki onlarda malum "izm"lerdir- "sıyrılmış insan azınlığı"nı dönüştürmek için pek bir atılım yapmamakta, zira çoğunluğun üzerindeki (yayılmacı) hakimiyetini yeterli görmekteyse de (aksi mümkün değildir) usul-? yolculuğuna bu şekilde devam etmekte ve bu çoğunluğun algı sistemini ele geçirmekte, onlara, kendilerinin değil onların istedikleri şeyleri görme siyasetini empoze etmektedir. Çoğunluk olan, onların istediklerini ve onların istedikleri şekilde gördükleri vakit, onların istediği gibi yaşamaya da başlar elbet, yani; onların istedikleri "tarzda" ; yer, içer, giyinir, dışkılar...tüketirler. Dolayısıyla, donatılmış itaatkarlar olup çıkarlar. Elbet her şey, görme ile başlar. Ki burada kentin yoğun noktalarını örneklerken aynı sistematik sokağa ait olmayan grup için de televizyon ağı kullanılarak gerçekleştirildiğini gereği olmasa da dile getirelim. Sistem, köleleri adına, alınacak olanı, görülecek, bakılacak, tüketilecek, mutlu olunacak vs. olanı belirlemiştir. Ve orduda emre itaat olmaması ihtimal dahi değildir. Bu faslı siyasal bir platforma deşmek amaçlı taşımanın bana -kime- ne getirisi olabilir ki kanısından hareketle, monologumu "görme" eksenimi yitirmeden sürdürmek niyetindeyim. Sonuçta kapital dayatmalardan en azından metin içerisinde -azda olsa- uzaklaşabilme seçeneğimi kullanarak bir biri için tampon olan "kent" ve "görme" üzerinden yürümeye devam etmek isterim. Zira sinematografik bir bilinçten ziyade video-grafik bir bakıyla yöneldiğim kent, görmeyi direkt bağıntıladığımız video ile çoklu olarak uyum sağlamak ve kent-video noktası kağıt üzerinde de işlenmekten geri durmamaktadır...

"Sinematografiye giden yol" diye klasik bir adlandırmanın ucunun dijital çağa varacağı gerçeğini bilerekten, herkes kent noktasına hep varmış olan görme eylemini -doğal olarak, kent video ilişkisi- sonuçta 1800'lerin ilk çeyreğine bağlar. Çünkü sinematografinin beşiğindeki minimal kıpırdanmalar olarak bahsedile durulan Pleorama, Panorama, Diorama'ların kökeninde kent imajları yatmaktaydı. (Sanki bu gün pek farklı bir işlev üstlenmiş gibi. Hâlâ, dahası 19.yy başından Vertov'un kamerasına ve oradan da günümüzün dijital video kameralarına kent, imaj konumunu korumuş değil, çağ içinde patlayan video performansları da göz önünde tutulduğunda sınırlarını aşmıştır demeliyiz. Aynı şekilde sadece görüntü dünyası için değil, sanal yazılım ortamlarında çağın düşünceleri bu konuda kafa patlatmakta ve internet üzerinde yayımlanan metinler kitaplara taşınmaktadır.) Bu muhabbeti Jim Morrison'ın "Vizyon Notları" kitabından bir alıntı ile noktalamak isterim. "Robert Baker, Edinburghlu bir ressam, borçları yüzünden hapisteyken, hücresinin parmaklıkları arasından sızıp, okuduğu mektubun üstüne düşen ışığın etkisine vurulmuş ve bu izleniminden yola çıkarak ilk Panorama'yı; kentin iç bükey şeffaf görüntüsünü icat etmiştir."

Bu noktada örnekleri çoğaltmak elbette mümkündür...

Aslen şöyle bir gerçek ortada durmaktadır: 1880 başlarında meydanlarda duran ve kenti/kentleri panoramalarından izleyen insan kalabalığı bugün sayısını oldukça fazlaştıran benzer bir mantıkla kenti imajlara ayrılmış olarak seyretmeye devam etmekte. Kent, seyredilesi olma özelliğini niteliğinden ödünler vererek kaybetmiş olsa da tam olarak yitirmediği gibi teknik olarak da bir şey değişmiş değildir. Kent, fotoğrafının de vazgeçilmez besleyicisi olmuştur ve buna devam etmektedir. Kent yoksayıldığında görüntü adına ne kalabilir ortada...kent, sinematografik nesnelere /ikonları büyük bir güç dahilinde içinde barındırmaktadır. Hem varoluşuyla hem barındırdığı sinyaller nehrini ile tüm görsel çekimlerin zaman ve mekanını oluşturmaktadır. Besleyici konumunda olduğu gibi, performans hakkını da taniyan mutlakvari bir yeri söz konusu edilirdi onun.

Gözlem teknikleri şayet savaş mekaniği ve elektroniği gibi faşizme ve öncesinde değindiğimiz gibi kapitalizme böylesi uşak kılınmamış olsaydı, yani tüm o emek ve maddi güç, sanat mekaniği ve elektroniği için kullanılmış olsaydı, hem bizim mekanik görme düzeneğimiz hem makinelerimiz daha bir "temiz" görür ve belki de camera obscura dan beri asla ilintisini yitirmediğimiz tanrısal ışığı daha parlak şekliyle yaşayabilirdik. Kirlenen insan yapısı ışığın teolojik bir unsur olduğunu ya da teozofik açılım için önemini de elbette görmezden gelecekti-r.

Bitirme noktasına geldiğimi düşünürken, ileride tartışmaya açabilmek adına şunu da belirtmek isterim: "görüntü"den hareketle izlenice ve izlenice dünyası 19 yy'dan bugüne değin kapitalizmin en büyük destekçisi olmakla kalmamış kendisinin yerine dahi geçmiştir demek mümkün. Aslında şu var ki, bugün amerikan sinema dünyasının ve siyasi yapısının, bu sinema adı altında sürdürdüğü dünya egemenliğinin geldiği noktaya (ve hızla buna benzer bir hal alan dijital yapılanmaya) baktığımızda örneklendirmeye gerek dahi kalmamaktadır. Ayrıca gösteri dünyasının teknik ve malzeme adı altındaki endüstriyel süreçte hiçbir şekilde sosyalist bir zihniyetle çark etmemiş, neredeyse tamamen kapitalist bir düzeneğin hakimiyeti varolmuştur.

Bugün görmeye dair olan ne varsa, çok az bir kısmı kendisini imaj ve siyasi kirlenmelere karşı koruya bilmiş ve "...sanat" olarak performanslarına görsel ya da yazılı olarak devam ederek hem olgunun tininin ölümsüzlüğü ortaya konmuş hem de görmenin gerçek boyutunun yani insanlığın gerçek boyutunun her ne kadar sindirildiği düşünülse de yok edilemeyeceğini ortaya koymuştur. Bu aynı zamanda sosyalist yapının, kapitalizme karşı yaptığı bir hamledirde...

"Kaybetmiş" diyerek nitelendirdiğimiz, nesnelere ve nesne siyasetinin istemli istemsiz uşağı haline gelmiş olan kitlenin, tam olarak kendisi için yaratılan pazarda bir seyirlik olma noktasını da ayrıca tartışmak gerekmektedir.

Guy
Debord

Trikotaj, kozmetik, parfümeri vb. alanlara (aksesuar pazarının da tümünü ekleyin elbet; ki pahalı çanta, ayakkabı, vs. markaları yani kapitalizmin ve destekçisi olduğu faşizmin önemli isimlerini göz ardı etmeyin, onlar gündelik dediğimiz yaşam içerisinde imajlar olarak zihnimize zorla kazınmaktadır) bu sayısı azımsanmayacak topluluğu -ki ana hedef noktası ve de çoğunluğu kadınlardır- kent sokak podyumlarında pornografik bir ikon şeklinde dolaştırmakta, bunu da ona ilkin neyi göreceğini, neye bakacağını, ne alacağını, ve nihayet ne olacağını gösterdiği basamaklarıyla becermekte ve nihayet kişiyi, pornografik bir imaj olarak sokağa salmaktadır. Bu arada, kullanılan bu pornografik ifadesinin, anlamı dışında tensel olarak da kullanıldığını, fondotenden rimeline, parfümünden kızıl saç boyasına dek sistemin kurgulayıp ortaya çıkarılan kişinin bir tür yeniçağ metropol "çiçeği"ne dönüştürülmüş olduğunu da belirtelim. Elbet bu tüm, onlarca tekniğin ve markanın -ki interneti de unutmamak gerekir- destekleriyle görsel kapitalizm olarak -"x" marka telefonlar, telefonlara ait dijital kameralar, kendilerini bu telefonlara malzeme kılmak için fiziksel her türü tüketim ve de ruhun törpülenmesi- bu yolda kendisini daha güçlü hissettirmekte ve de ördüğü duvarı yıkılmazca sağlamlaştırmakta, bahsi geçen olgular zincirine son pasajda saydığımız iletişim etkenlerini de -elbette- katarak kapital sömürgecinin tüm zincir halkalarını eksiksiz bir biçimde bir birine geçirmekte ve dünyayı görselliğin tüm teknikleri ile bir koza içine almaktadır.

Şenol ERDOĞAN

islamın dışlanmış yüzü...

KALENDERİLER*

Kaba ve kalın hatlarıyla, yaşadığı toplumun nizamına karşı çıkarak dünyayı kaale almaya değer görmeyen ve bu düşünce tarzını günlük hayat ve davranışlarıyla da açığa vuran tasavvuf akımına Kalenderiyye denir.

Kalenderilik tek parça bir yapı sergileyen, hatta tek bir tarikat şeklinde teşkilatlanmış bir tasavvuf akımı değildir. Her biri kendi yaşadığı devir ve bölgede İslam dışı ilan edilen Beyazid-i Bistami, Cüneyd-i Bağdadi ve Hallacı Mansur gibi tanınmış mutasavvıflar, zühd ve takvanın yerine ilahi aşk ve cezbenin galip olduğu, bir anlamda erken Vahdet-i Vücut'cu nitelik taşıyan bu muhalefet kanadının ilk temsilcileridir.

Kalenderiler, insanların nazarında iyi veya kötü görünmeye ve onların vereceği hükme itibar etmezler. Çoğu zaman, şekil, örf ve adeti tahrir etmek, toplum kurallarından kurtulmak için çalışırlar. Zahidlerin ve ibadet düşkünlerinin uydukları merasimlerin onların yanında yeri yoktur.

Kalenderileri diğer tarikat ve teşkilatlardan ayıran temel farklılıklar olmasına rağmen, bir kalenderi olabilmek için genç ve bekar olmanın yeterli şart olduğunu, diğer tarikatlardaki gibi bu çevreye dahil olabilmek için taliplerde belli nitelikler aranmadığını söyleyebiliriz. Genç ve bekar olmaktan maksatta, kalenderin göçebe hayatını yaşayabilmesinin bir ön koşulu olması ve bunun tarikatın varlığı ile ilgili değil, dervişin kendisine, ötekine ve mekana yolculuğunun, yani oluşunun gerektirdiği bir sebebiyetle ilgisi dolayısıyladır.

Kalenderilik mistik temellerini oluştururken hem doğrudan doğruya hem de Melamilik vasıtasıyla Hint-Iran mistisizmine dayanmıştır. Melametilerle Kalenderiler arasındaki fark, esas olarak toplum karşısı tavırlarda ve nafile ibadetleri yapıp yapmamakta belirmektedir. Melametî anlayışı daha öteye götüren

Kalenderler, topluma muhalefet konusunda daha aktif ve isteklidirler. Onlar için kalp temizliği esas olduğundan, Melametiler gibi gizli gizli ibadet etmek yerine, hiç nafile ibadet etmezler; zira bunun gereğine inanmazlar; ancak farzları yerine getirirler.

Seyahate elverişli bütün zamanlarda durmadan dolaşan bu insanlar, yaşadıkları serbest hayat tarzı, şer'î esaslara uymakta kendilerini hiçte bağımlı hissetmemeleri, şeriat ve toplum kurallarına ve ahlak prensiplerine fazla aldırmamaları itibariyle yaşadığı çevre ile uyşamayan pek çok gence de cazip gelir. Özellikle işten güçten ve efendisinin baskısından yılmış köleler, kaçak mahkumlar, ailesiyle uyşamayan delikanlılar, şer'î kaidelerle, ibadet ve ahlak esaslarıyla başı hoş olmayan birçok kimse için bir kurtuluş yolu olmaktadır. Ve saç, sakal, bıyığı ve kaşları kazıyarak, yarı çıplak düşülen yollar elbet bir gün yarin kapısını çalacaktır.

Onlar için semah, veed haline girebilmek için bir metot, esrar ise bir araçtı. Davullar ve ziller eşliğinde yapılan raks, toprağı titretmediyse gönülleri titretmekteydi. Belki de topraktan değil de gönüllerden dönüşmeliydi yola; toprağa değil de gönle dönebilmek için, ateş gerekliydi. İçtikleri esrarın ve şarabın etkisiyle kendilerinden geçerek tam bir veed içine giren dervişler, yavaş yavaş çoşarak defler, kudümler ve ziller eşliğinde ilahiler söyleyerek, ateşin etrafında raksı koyuluyorlardı.

İlgi çekici biçimde dilenir, bazen gruplar halinde şehir şehir, kasaba kasaba ve hatta köy köy ilahiler söyleyerek dolaşmakta. Önerine çıkana keşkül denilen hindistan cevizi kabuğundan veya o biçime uydurularak madenden yapılmış olup, iki yanındaki zincirle boyuna asılan, içi çukur ve genişçe kabı uzatarak verilen para veya yiyecekleri toplamaktadırlar. Dilenmelerinin sebebi fakr ve tecerrüd esasının bir gereği olarak, nefislerini aşağılamak ve böylece onun hakimiyetinden kurtulmak içindir. Riyazat'a sadıktırlar. Yani insanın nefisini, her türlü dünyevi zevkten olabildiğince alıkoyarak ancak hayatını sürdürebilecek asgari şeylerle yetinmeye alıştırmasıdır riyazat. Nefisini sınırlamak değil, onu tanımak ve keşfetmektir.

Kalenderilik, alem halkının hayrında şerrinde olmamak, cennet ve cehennem korkusu taşımamak, mücerred olarak cihanı dolaşmaktır. İnsan, terk ü tecriid gibi değerli bir nakde ve teslim , rıza, tevhid ve sabır servetine malik olduktan sonra; parayı, altın ve gümüşü, malı ve mülkü hiçbir zaman özlemeyecektir. Hz. Muhammed'e atfedilen ünlü, "Fakirlik benim övüncümdür" hadisi de bahis konusu edilerek, fakr, insanı en olgun ve yüksek manevi mertebelere erıştiren bir telakkî olarak takdim edilir. Zira insanı bu dünyanın bütün kaygılarından kurtararak her iki cihanda aziz edecek olan fakr'dır. Fakr insanı sultan yapar. Tecerrüd , yani bütün insanlardan, dolayısıyla beşeri zaatlardan ve eksikliklerden soyutlanmakta böyledir. Fakirler Allah'ın has kullarıdır; felekler onlar sayesinde durur. Peygamber mahşer günü onlarla iftihar edecektir; çünkü onlar Allah'tan başka kimseye meyletmemişlerdir.

Kalender kelimesi de, kanaat, lutf, nedamet, diyanet ve riyazat kelimelerinin baş harflerinden oluşmuştur. Kanaat, yani insanın hayatını sürdürebileceği kadar dünyalıkla yetinmesi. Lutf, Allah'ın emrine tazim, mahlukatına şefkat göstermek. Nedamet, kişinin bütün hatalarından, günahlarından ve yersiz işlerinden pişmanlık duyması. Diyanet, İslamın emir ve nehiyelerine harfiyen uymak. Riyazat, insanın nefsanî arzularını terbiye etmesi sebebiyle bizzat Hz. Muhammed tarafından tavsiye olunmuştur.

hatırlatma!
it derisinden
post olmaz.

Kalenderilik Ortodoks tasavvufa ve siyasi ve toplumsal nizama karşı bir muhalefet, bir tepki temelinden yola çıkar. 1240 yılındaki Babai isyanı, Anadolu'daki muhalif Kalenderi zümrelerinin katıldığı ve hatta teşkilatlanmasına önayak oldukları ilk ayaklanma hareketidir. Müslümanlarla Hristyanların eşit olduğunu, mülkiyetin ortak olması gerektiğini savunan ve Babailer isyanından sonra Kalenderi zümrelerinin düzenleyip yönettikleri ikinci büyük ayaklanma hareketi 1416 yılında vuku bulan Şeyh Bedru'd-Din isyanıdır. Ve tarih boyunca Şahkulu, Bozoklu Celal, Şah Kalender gibi isyan hareketleri Kalenderilerin toplumsal alan ile olan yakın ilgilerini göstermek açısından önemlidir.

Kalenderilerin topluma ve merkezi yönetime bu kadar açıktan muhalefetleri Kalenderiliğin mistik ve sosyal temelindeki toplumu ve inançlarını yadsıyan bir geleneğinin olmasının yanında, bu dervişlerin geldikleri sosyal kesimlerin yapısal özelliklerini de beraberinde taşımaktadır. (Köleler, suçlular, işsiz-güçsüzler, eşkıyalar ...)

Kalenderiler mahrem yerleri hariç hemen tamamıyla çıplak gezmekte olup, sırtlarında güneşte kurutulmuş bir koyun veya keçi postu taşırlar. Bu onların yaz kış kıyafetidir. Elllerinde ucu topuzlu bir asa, bellerinde çeşitli işlerde kullanılmak üzere bir nacak vardır. Onların nazarında cami ile meyhanenin hiçbir farkı yoktur.

Son olarak, farklı isimler altındaki Kalenderi zümrelerine bakacak olursak: Haydariler; esrar içmekten sarhoş bir şekilde durmadan şiirler okuyarak şehir şehir gezen serseri dervişler. Boyunlarında ve kulaklarında demirden halkalar taşıyan ve hatta bekaret sembolü olarak erkeklik organlarına da bu halkalardan takan Haydariler, namaz yerine sema ve raksı tercih etmektedirler.

Rum Abdalları; yalınayak, başı kabak ve tenleri çıplak, yalnız birer tennure giymiş oldukları halde dolaşmaktadırlar. Bedenlerinde ise kiminin Zülfikar resmi, kiminin Hz. Ali'nin adı, kiminin ise yılan resmi bulunmaktadır. Kendileri hiçbir dine ve hiçbir millete mensup sayılmaz.

Camiler; ellerinden içki kadehi eksik olmayan bu zümre yalnız sakal ve bıyıklarını tıraş etmekte, saçlarını ise tamamıyla uzatmaktadır. Başları açık ve yalın ayak dolaşırlar. Okumaya, yazmaya ve seyahate düşkünlüdürler. Fırsat buldukça genç kadınlarla ilişkiye girerler, lakin genç erkekleri daha çok tercih ettikleri bilinmektedir.

Torlaklar; saç, sakal, bıyık ve kaşlarını kazıtmakta, başlarını beyaz keçeden bir kühahla örtmektedirler. Yarı çıplak ve yalınayak gezerler. Soygunculukta yaparlar ve aralarında eşcinsellik çok yaygındır.

Şemsiler ; şaraba olan düşkünlükleri onları çoğu zaman sarhoş gezdirebilir.

Nimetullahiler ; her pazartesi gecesi zikir meclisi düzenleyip, ayinler yaparak ilahiler söylerler.

Ve Bektaşiler.... 17yy. kadar süren birliktelik.

ulasca@yahoo.com

HAYAT YENİDEN ÖRGÜTLENMEKTİR

Gece rapsodileri çalarken her yerde,
Ateş böceklerinin üzerine
İndi karanlık
Hiçliğe giden yoldan dönerken
-Affedersiniz, kırmızı ışıkta geçtim galiba
Hayat yeniden örgütlenmektir.
-Müsaait bi yere park edin, inecek var.
-Güzergahınız uygun değil.
Ne köy var, ne kasaba...
Düne ait demarında, kanında
Vur gitsin
Vuku bulsun zamanda
Zaman çaresizliktir.
Bir dakika ve bir sigara
Aşk sürmektedir.
geçmişte, şimdide, gelecekte
Tarih düzülüşü
An sıkışmış
-Yerim yok olsa bile...

DELİ DOKTORU

Anlatılanlara bakılırsa beyin korteksinde oluşan bir ödemden dolayı iç dünyasında, doktorlar tarafından tam olarak teşhisi konulamayan çalkantılar oluyormuş. Kimi zaman ortaya çıkan fiziksel rahatsızlıklarda var elbette. Konuşmama ya da şiddetli sanrılar gibi...

Uzun süredir içinde bulunduğu şu hayatın olması gerektiği gibi olduğunu düşünmüştü hep. Aslında düşünmemişi bile. Kim normal miyim yoksa sıradan bir insan değil miyim diye düşünür ki?

Oysa şimdi ona anormal olduğunu söylüyorlardı. Ne hakla diye düşünüyor insan, ya da kiminle kıyaslıyorsunuz. Anormal olan ben miyim? Sizin cevabınız "Evet"; çünkü bir insan sizin gibi olmalı, eğer size benzemiyorsa o kişi insan olamaz. Aslında bahsettikleri buydu işte. Tıbbi terimler yumağı altında saklanan gerçek bundan ibaretti.

Toplum seni dışarı atar, ona ayak uyduramazsan ya da kendi iraden dışında ayak uyduramazsan. Peki suçlu kim? Ben mi, o mu? Ama asıl sorulacak soru bu değil. Şöyle sorulmalı: Süçlü olan, çoğunluk olan kim? Yoksa demokrasi

dedikleri bu mu?

Bir saattir doktorun karşısında oturuyordu. Doktoru tedavi hakkında -yine tıbbi terimler- bahsederken, aşağılanmış olmanın verdiği dürtüyle içten içe kin duymaya başladı ona, topluma, insana, hepsine...

Sokağa çıktığında tüm insanlar onu izliyord sanki. Ve hepsinin gözlerindeki "öteki"yi görüyorlardı. Ve şöyle diyorlardı: "Sen bizden değilsin, git buradan ya da en iyisi öl." Hiçbir zaman onlara zararı dokunmamıştı, ancak simdiki duruma bakın hele. O artık toplumun düşmanıydı. Birden aklına nereden biliyorlar sorusu geldi. Yoksa doktor tüm dünyaya bu gizli bilgiyi açıklamıştı. Aşağılık piç kurusu...

Karşılaştığı bakışların ezici darbeleri altında ellerlerken yanından geçmekte olduğu mağazanın camındaki yansımalarına ilişti gözü. Durup izlemeye koyuldu kendisini. Öylesine bir baskıya maruz kalmıştıki şu son birkaç saat içinde, yansımalarını tanıyamadı ilk bakışta.

Eski simasını hatırlayınca, gözyaşlarına boğuldu. Mağazanın camında kendisini izleyen ve ağlayan bir adam. Farklı olmanın günah sayıldığı bu toplumda, yine aynı şeyi yapıyordu. Farklaşıyordu.

Yıllar yılı bu olguyu normal karşılamıştı.

Tüm tavırları onun karakteriydi ve kendisi toplumun basit bir bireyi,ürünüydü.O hep böyle düşünürken,insanlar onun farkına varmışlardı oysaki.Ve onu itmişlerdi hayatlarından.Demek bu yüzden yalnız bir adamım diye düşündü.

Sanki doktor karanlık odasında bir mum yakmıştı ve bu mumun ışığı şimdi tüm dünyasını aydınlatıyordu.Ona minnet mi duymalı,yoksa nefret mi etmeli kestiremedi.

Demir kısımları paslanmış bir banka oturup karşısındaki yeşil gölü izlemeye koyuldu.Bir süre sonra sakinleşti.Daha mantıklı düşünebilirim diye gelmişti buraya zaten.

Gölü incelemeye başladı.Yağmurun habercisi olan kara bulutlar yanında hafif bir meltemde getirmişti.Göl üzerinde oluşan küçük dalgacıklar ayaklarının dibinde tekrara bırakıyorlardı kendilerini.Belirsiz bir ritimleri vardı ancak artık bir düzen aramıyordu hayatta ya da bir gerçek.Evet ya,"gerçek"?Gerçek neydi?Var mıydı böyle bir olgu bilemiyordu artık.Bütün hayatının bir kandırma olduğunu söylememişlermiydi ona? Bir zamanlar gerçek "ben"ini her daim oluşturduğunu,bunun için çabaladığını savunmuştu.Şimdi görüyordu ki bahsettiği "ben" gerçek bile değil.Öyle ise bir yerlerde hiç dokunulmamış bir egosu olmalı diye düşündü.Onu bulmalıydı.

Ama nasıl? Bir psikiyatrist ona yardımcı olabiliyordu belki. Hayır o da bir doktordur neticede. Bir insan olacaktır o da kaçınılmaz olarak.

Yağmur yavaş yavaş hızını arttırırken dünyada tek başına olduğuna kanaat getirdi. Tek başına yalnız ve güçsüz. Parklı olmasının yanı sıra varolmadığını bile düşünmeye başladı.

Rüzgar şiddetini arttırmış, gül üzerindeki dalgalar daha da haşınlaşmıştı. Doktorla görüşmesinden sonraki düşüncelerini topladığında delirmek üzere olduğunu anladı.

Akabinde garip bir gülümseme sardı simasını. Zaten bir deliydi. O sadece yeni farketmişti bunu. Acaba hiç öğrenese bu gerçeği daha mı iyi olurdu? Kim bilir. En azından bundan sonraki yaşamı bir yalan olsaydı.

sslem83@yahoo.com

YAY

Tumturak ve karmaşa arzuların merkezi olduğundan, ilkin var olan değerlere sarınıldı. ahali, örf ve adet defterini açıp, tek tek yaptığı okumalarda kalakalsın, onlar çoktan ulaşmışlardı yayın dirseğine. düşüncelerin ilk konulduğu yerde buldular düşlerini. ok dirsek- te kalakalsın , yay sorgusuz, Apollon'a olan hükümsüzlüğünü bildirdi. Yol sapağından almıştı seçkisini ve hüküm, daha giymeden entarisini üzerine, tecavüze hak görüldü. onlar hükümsüz aşıkların hakkını istediğinde tüm izlerimi yitirdiğim patikalarda , bengi tanrıların arasındayım.
Kendi yaratılarını beğenmemekte işlediği suçun cezasıyla sıyrıldı sonsuzluktan. yalnız, yalnız.

OK

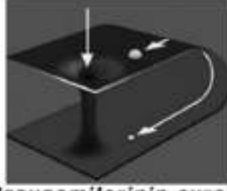
Eğerin üstüne biniverip de altında sandığın katırın yükünü hortlattı, eline aldığında beni -ey ahali karıştırın doğruları, eğriltmek gerekli elleri. durak.

Yerleşik hayata geçmeme ramak kala; doğru-yanlışların hepsini samanlıkta, yanımda çıplak ve bekaretleri bende görünce, sürüdüler beni bir bedevinin çadırına.-vay ki sıcak kumları çadırın içindeki kurumuş bedeviden daha gerçektir yüreğin. ta ki bedevi beni eritene kadar, yayı verdim kendimi yaya. ne kadar çok karıştı demir, içime inanç katılarak. ben kadar çoktur sizin yaratılarınız. düşlerinize alet olmadan evvel, uzak duramadım demirden.

Sonsuzluğun Kıyıları

Adrian Berry

Hiperuzayda, o ne uzay ne de zaman, ne madde ne de enerji, ne bir şey ne de hiçbir şey olan hayal edilemez bölgede, insan bütün galaksiyi, zamanın birbiri ardına gelen iki anı arasında kut edebilir.

Isaac Asimov, The Foundation Trilogy

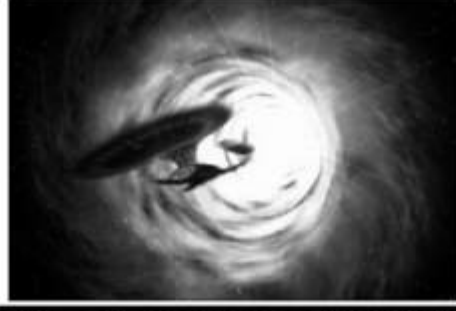
Uzaygemilerinin evrende, sanki evren Londra Metro'su'ndan biraz daha büyükmüşçesine hareket etmesine olanak tanıyan "hiperuzaydaki zıplamalar" olmasa, yıldızlar arası maceraları anlatan pek az bilimkurgu romanı akla yakın gelirdi. Ancak çok yakın zamana kadar fizikçiler böylesi yolculukları hayal ürünü diyerek göz ardı etme eğilimindeydi. Öyle olmasaydı ne kadar iyi olurdu! Işıktan daha hızlı yolculuk etmeyi olanaksız kılan kuralları hiçe sayan torunlarımız en yakın yıldız sistemindeki Alpha Centauri'ye birkaç haftada ulaşır, on-on beş binyılda da Samanyolu Galaksisi'ndeki yaşamaya elverişli bütün gezegenlerde koloniler kurarlardı.

Hiperuzay yolculuğu hayalden ibaret olmayabilir. New Scientist'te çıkan bir makalede 1989'dan beri bu konuda büyük kuramsal ilerleme kaydedildiği bildiriliyor. Michael Morris ve Kip Thorne, 1989'da Carl Sagan'ın Contact (Temas) adındaki romanını akla yakın göstermesine yardım etmek için bir yazı yayımlamışlar.

Akla hayale sığmayacak karmaşıklıkta bir tünel sistemiyle uzaydaki bölgeleri birbirine bağladığı varsayılan, uzay-zamanın yapısındaki "solucan delikleri" bu işin anahtarı. Einstein'ın genel görelilik kuramının (1916) denklemlerine göre uzay-zamanın süreklilik gösteren bir yapısı var. Gezegenler ve yıldızlar gibi büyük cisimler etraflarındaki uzayı ve zamanı yaratır.

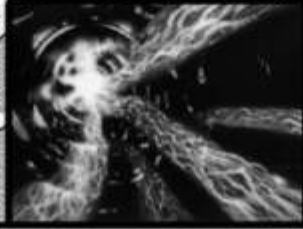
Bu tünellerin girişleri her yerde ama -sorun da burada- çapları o kadar küçük ki, atomların gezegenler kadar büyük görünmesine neden oluyorlar. Fiziksel olarak mümkün olan en küçük ebatlardalar, bir santimetrenin trilyonda birinin trilyonda birinin milyarda birinden daha büyük değil.

Dolayısıyla, hiperuzay yolculuğunu gözde canlandırmanın üç yolu var. Birincisi uzaygemisini ve mürettebatını bu boya indirmek ve bildik uzaya çıktıklarında tekrar büyütme ki pek mümkün görünmüyor, ikincisi alışılmamış bir mekanizmayla (Örneğin çekici kütleçekiminin zıddı olan itici kütleçekimiyle) bir solucan deliğini makul bir büyüklüğe getirmek ki bu da çok zor görünüyor. Üçüncü yol ise, Princeton Üniversitesi'nden Richard Gott ve Pullman'daki Washington State Üniversite-si'nden John Cramer'in ortaya attığı gibi, hali hazırda var olabilecek makul büyüklükte solucan delikleri aramak. Bu fikir evrenin kendi tarihinden kaynaklanıyor. 15 milyar yıl önce Büyük Patlamayla yaratıldığında evren çok çok küçüktü. Peki nasıl bu kadar büyüdü? Bu sorunun çoğu fizikçinin kabul ettiği cevabı "şişme", yani birkaç salisede itici kütleçekimiyle evrenin şimdiki büyüklüğüne ulaşması. Her şeyin büyümesine neden olan bu muazzam genişleme, ilkel solucan deliklerini de bugün olduklarını tahmin ettiğimiz alt-alt-mikroskobik büyüklükten milyonlarca değilse bile binlerce kilometrelik çaplara getirmiş olabilir.

Bundan sonraki adım böyle bir solucan deliği bulmak. Bunun başarılması için çoğu gökbilimcinin rutin olarak yaptığı bir işe –ışıkları olağandışı bir biçimde titreşiyor mu diye milyardlarca yıldız seneler boyu gözleme işine– biraz daha emek harcanması gerekiyor. Yıldızların ışıkları çeşitli şekillerde, çeşitli sebeplerden titreşebilir ama Morris bir yıldızla aramızdan geçen bir solucan deliğinin yıldızın çok farklı parlamasına neden olacağına inanıyor. İtici kütleçekimi yüzünden genişlemişse (ki büyük boy bir solucan deliği olabilmesi için başka çare yok) arkasındaki yıldızın orta kısmı biraz sönük "çifte başak" şeklinde ışınlar yayacağını tahmin ediyor. Eldeki yıldız görüntüleri arasında, böyle alışılmamış parlıklar saçan yıldızları arayabiliriz.

Ancak solucan tünelleri, ister küçük ister büyük olsunlar büyük olasılıkla son derece karmaşık. İçlerinde yolculuk etmenin hiç de kolay olmayacağını öngörüyor kuramlar, çünkü en kurnazca kazılmış labirentimsi bir Roma mezarından bile daha karmaşık bir biçimde dallanıp budaklandıkları düşünülüyor. Birbiri ardına yol ayrımları, birbiri ardına ilmekler kaybolma şansını son derece düşürüyor. Kısacası kimse böyle bir labirentte nasıl yol alınacağını bilmiyor. Şimdilik solucan deliklerini bildiğimiz kadarıyla, insanın sadece nereye çıkacağını değil, ne zaman çıkacağını da bilmek olanaksız. Bazı kuramlar (ama hepsi değil) seyyahların zamanda geri gideceğini ileri sürüyor. Başka bir evrenin bildik uzayına çıkmaları gerekiyor çünkü bu evrenin geçmişine dönmeleri olanaksız. Neden mi? O zaman kendi anababalarını daha tanışmadan öldürmek olanağına sahip olur ve böylece yasak bir paradoks yaratmış olurlar da ondan. Bu nedenle uzaygemisi tasarımcılarının, bildik uzaya ve görece ağır bir hıza mı sadık kalacaklarına yoksa son derece karmaşık bir bilimin mi izini süreceklerine karar vermeleri gerekecek.

UNUTMAK İHANETTİR!

Geceleri türkü eder bu fırtına beni.
Şarabının kupası oldum Tales'in.
Diline gelenin şahidiyim.
Bir o direktten, bir o direğe...
Sevruşmaların sona erdiğinde,
putların yıkıldığı yerdeyim.
Gündüzleri bir türkü takılır dilime
Kim bilir ?
Belki doğadan bir hediyedir.
Belki de rahip'in dediği gibi
ruhumu çağırın başka bir evrendir.
Ama; bir yalnızlık düşer ki gözlerime,
bir kar tanesi olup, kaplar koca denizleri.
Geminin gölgesi üşür de
bir tek ben çekmem elimi.
.....
Bazen sorarım henüz anlayamadığım çalkantılı tarihe
?Bu bendeki geliş gidişler
Hangi dönemden kalma dalgalanmaların eseridir?
Cevabımı verirken,
susmuş bulurum kendimi dikilmemiş anıtların önünde.
Suçluluk duygusuyla anımsamaya başlarım birden o talihsiz kuşakları
Düşünmeye fırsat bırakmayan sokaklar gelir aklıma
Kana bulanmış saman kağıtları gibi dökülürer sonbahar
Fırtınaya bürünmüş çocukların ölü silüetlerinde.
Dikilmemiş anıtların gölgesinde,
Söylenmemiş sözler
Sorulmamış sorular biriktirim tarihe
Sonra bir dalga gelir, ve geri çekilir...
İnsan garip şey diye düşünürüm.
Hatırlamadan, hatırlanmak istiyor.
Duymadan, duyulmak istiyor...
SANCIM TARİHSELDIR EYYY!!
Gözleri oyulan ve unutturulan kuşakların evladı olarak
Anımsız bakışlarımı mazur görün insanlık!
Ama dinlemiyor ki lanet şey ...
Geliyor ve geri çekiliyor hiçbir iz bırakmadan.
Biriktirdiklerimi de yanına alarak ...
Hep bir ben var diyebilirim her an

Ardı sıra ?ben?le başlayan cümleler kurarak
?başka bir şey ve hep başka bir şey? deyip geçiştirirken zamanı
uyandırabilirim herkeste ki beni.
Böyle yaparak acıma evresinden bir üst aşamaya zıplar,
acıklı bir hikâyeye büründürebilirim kendimi.
?başka bir şey ve hep başka bir şey? deyip oyalarken dünyayı
bir istisna, bir anlaşılmaayan adam olabilirim belki.
Gözler döndüğü vakit de bana
yine ?ben?lerle başlayan cümleler kurup
ölü bir yıldız olduğumu gösterebilirim herkese
Ve bir oyuna çevirebilirim gözlerimi
Dahil olamadığım için mutsuzluğu,
dahil olamadığım için tanrıyı oynayabilirim oyuna karşı.
Lakin bahsettiğim dalga, anlamını tam da burada kazanır.
Gelir, ve başlı başına bir ben olan beni de götürür.
Ve ardında gölgem değil sadece ?geriye kalanlar? kalır.
Oyun dağılır.
Bir rüzgar eser...
Sonra durur...
Eğer duymadıysan hiç rüzgarın sesini,
Ve tek bir yaprak bile kanatlanmadıysa gözlerinin önünde...
Ah! Sen! benim talihsiz çocuğum...
Sana kim verdi daha yazılmamış olan bu oyundaki rolünü.
Eğer bir damla su ağır ağır herhangi bir canlının üzerinden süzülüp
Düşüyorsa toprağa sürekli olarak.
Ve sen bir kez olsun duyumsamadıysan onu...
Ah! Sen! yüzyılların talihsiz çocuğu...
Çöpe at gitsin gözlerindeki kurguyu
Görmeyi öğrenmelisin.
Tökezlemeden yürümeyi de tabi.
Çünkü bir dalga gelir ve gider sessizce.
seren direğine bağlanmışım geminin
sirenlerden kaçan odysseus'um belki...
ve tarihin tanrıları cezalandırıyor beni..
dayanamayıp sana fısıldıyorum
Dalgalar mı sessiz yoksa ben mi duymuyorum ?

İleri Görüşlüler

Aslında çoğu kıyak çocuklardır
Tek kusurları hipermetrop olmaları
Uzağı keskin görürler ama;
Önlerindeki duvarı farketmezler
Benim tercihim miyoplar
Yavaş ta olsa yürüyebiliyorlar.

sessizliğe

Sensizken istediğim her şeyi yapabilecek kadar özgür olduğumu fark ettiğimde sessizliğin boşluğunda yüzdüğümü de anladım. Her şeyi yapabiliyorken hiç kimsenin beni görmediğini fark ettiğimde özgürlüğün sessizliğin gürültüsünde boğulmak olduğunu da anladım.

Anlamadığım bir şey kaldı.O da bir zamanlar senin hayatımda olduğun gerçeği.Seni hayal etmenin sana mahsus olduğunu çıkarttım bundan.Hatırlamadığım ve anlamadığım şey geçmişimdi.Bir zamanlar sendim. Nereye gittim. Bilmek zor. Ama kendimi bıraktığım yeri anlatabilirim.İrili ufaklı kayalar arasından güneşin konumuna göre yol alıyorum.Üzerimde duran insanların ağırlığını hissetmeden, denize fırlattıkları taş oluyorum. Dibe inerken balıkların çıkarttığı kabarcıklar oluyorum.Yüze ulaştığımda güneşten kaçan mavimsi bir renk oluyorum.Şekil değiştirip duruyorum. Bulutlara bakıyorum, sayıları çoğalıyor, siyah çizgilerle kesilmiş beyazlar boyumu kısaltıyor. Acı hissetmemek garibime gidiyor.boyum kısaltıyor ve yok olmaya yaklaştığını görüyorum.Bir yağmur yağıyor.Bir damlacık oluyorum.Şekil ve renk değiştirip deniz yüzeyine düşüp dağılıyorum.Bir balık geçiyor altımdan beni yem sanıyor. Ağzına aldığında beraber yukarı doğru çıkıyoruz. Aşağı inmekten daha eğlenceli olması gereken bu uçuşun farkına varamadan tekrar dalıyorum denize. Bir sürü balık gözlüyorum denizde. Korkmaya fırsat bulamadan bir balık daha yutuyor beni.Yeniden çıkıyoruz denizden gökyüzüne doğru. Bir uğultu duyuyorum. Ses yükseldikçe dans etmeye başlıyorum. Bir kısım deniz zıplıyor üzerimden şaşırıyorum.Dengemi kaybediyor kafamın üzerinde dönüp yeniden denize düşüyorum. Yavaş yavaş renkler koyulaşiyor ve önceki anımdan çok uzakta oluyorum her an. Yine bir sona ulaşıyorum. Kum tanecikleri etrafıma dağılıyor. Kumdan yorgan olup üzerimi örtüyorum. Uyandığimde odamda yere atıyorum kendimi. Sonra yalnız bırakıp kendimi dışarı çıkıyorum. Akşama kadar bekleyecek miyim ?

diye düşünmeye fırsat bulamadan odaya giriyorum tekrar. Kendime üzölmüş olmalıyım ki pencereyi açıyorum. Burda yerdekenden daha eğlenceci bir gün geçireceğe benziyorum. Artık yalnız bırakabilirim kendimi. Belki bir rüzgar olacağıım, sonra bir yağmur, sonra da toprak...Sonu gelmeyecek bir gün daha geçireceğim diye düşünmeye fırsat bulamadan yine nerden geldiğini anlayamadığım bir güvercin düşer gibi önüme konuyor. "Sıkıldım artık, sonu gelmeyecek mi" diye düşünmeye fırsat bırakmadan kendime uçmaya başlıyorum.

Sensiz geçen günlerimi soruyorum kendime. Bu ne büyük bir tanrısallık. "Bilmiyorum" dememe kızdığım için açıklamaya çalışıyorum.Kuşkusuz basit sorulardır bunlar seninde bildiğin gibi. Nasılsın? Neler yapıyorsun? Hala kızgın mısın?

Kuşkusuz basit ve anlaşılır şeylerdir ağzından çıkanlar. "Bitmişti" "Ben daha farklı şeyler hissediyordum" "böyle düşünmemiştim". Ama kızıyorum işte. "Bilmiyorum" cevabına kızdığın için yahut anlamadığın için yahut bilmiyorum işte buna benzer şeyler olsa gerek.

Neler yapıyormuşum? 24 saatte neler olup bitiyorsa şu evrende bende onlar gibi olup olup bitiyorum. Sanırım tek farkım nerede olduğumu bildiğim halde hep kendimden ayrı yerlerde olmam.Yine de sen olsan her şey çok farklı olurdu diye aklımdan geçirebildiğim zamanlarım oluyor. Hayat bizi o zamanlarımdan birinde buluşturursa... her şey; yeniden ve belki de ilk defa olarak koca bir şey olacak. Ve biz o koca bir şeyin içinden birbirimizi ayırt edemeden neler olup bittiğini göreceğiz. Ama nasıl bir tanrısallığa mahkum ettiyse beni, sadece belirli zamanlarda seni düşünebiliyorum. Örneğin "neler yapıyorsun" "nasılsın" "neden böyle" gibi cevapları kuşkusuz basit olan soruları benimde sorduğum zamanlar oluyor.

Hep bir şeyler içinde gölgelenip dururken kayaların altından, bulutların üzerinden, denizin dibinden, bir balığın beyninden geçen hayatın notalarını buluyorum. Buluyorum bulmasına da bedenimin itirazı hep geç kalıyor bu parçalılığa. Bir şey.... bir şey daha...bir şey daha ....

Kendime gelmeliyim artık...Bedeli tüm bildiklerimi unutmak dahi olsa....Kendime gelmeliyim...Dünyanın en güzel bestesini unutmak zorunda kalsam dahi...Anlamalıyım...Başaramayacağım....

boşver... olmayanı arama...
yüksek sıcaklıklar kan şekeri olumsuz etkiler
ve düşük seyrediyorsa eğer
bağlantıları gördüğünü zannedersin
aynı dil aynı kimlik
sadece sanılar ortaklaşır
kimlik mi?üst-ego
iletişim mi?
ben kendi kendime konuşuyorum zaten

İstanbul ağlarken benimle

Neler yapmışlar İstanbul'uma?

Aşka aşık insanların kentine;

İstanbul'u hissedemeyen, O'na aşık olmayı, O'nun özlemine aşık olmayı, O'nun mavi, gri; bazen bulutların Güneş'e eşlik ettiği, bazen de ayı yıldızlarla yalnız bırakan gökyüzüne bakmayı bilmeyen, O'nu, kalbi çarparak izlemeyen yabancılar sarmış satın almaya çalışıyormuş İstanbul'umu...

Güneş veda ederken alacakaranlıkta, duygularımızı, anılarımızı, özlediklerimizi, kaybettiklerimizi bulurken biz O'nun kıızıdan maviye dönen akşamında, griye köle olanlar üremeye başlamış O'nun güzelim sokaklarında, kızılığından nefret ederek 'onun....

Her bir sokağında yeni bir tablo keşfederken biz, her bir dakikasında, yeni hayatlarla tanışırken biz, gündüzünde insanlarıyla martılarıyla konuşup, gecesinde arka sokaklarının karmaşasını özlerken biz, almaya çalışmışlar paylaştığımız her şeyi O'nunla elimizden....

Biz O'nu dinlerken Orhan Veli'yle beraber, küçük esnafını, seyyar satıcısını, yokuşlarında top oynayanını, adalarda fasıl yapanını, susturmaya çalışmışlar raks eden sesleri....

İnsanlar hayata veda ederken O'nun sokaklarının özleminden, oraya ait olmayanları getirmişler İstanbul'uma...

Aşkımıza el koyup, isimler vermeye, satın almaya başlamışlar aşkımızın her bir parçasını.

Yağmurunda O'nunla beraber ağlarken biz, sevenlerinin duygularını elinden alıp, işlerine yetişemeyecekleri için nefret ettirmişler O'nun gözyaşlarından...

O'nu dinleyip, O'nunla kadeh kaldırdığımız meyhaneleri ele geçirmişler bir bir...

Nazım'a; biricik Nazım'ımıza ihanet edip, işgaline izin vermişler İstanbul'un...

O'nun betimlemesini yaptığı her bir dizeyi silercesine; gemileri o mavi limandan geçirmemeye başlamışlar...

Anılarımıza saygı göstermeksizin; büyük tutkumuza, yakıp yıkmışlar her bir güzelliğini...

Duygularımızı isimleştirip parayla, İstanbul'umuza sahip olmaya başlamışlar yavaştan hızlıya...

Cem'in kulaklarını tıkayıp, sağır etmişler kendilerini de; O'nun sokaklarını duymak için...

Aşkımıza ihanet edercesine yok etmeye başlamışlar İstanbul'umu, resimlerimiz ve bizi de katarak yanına.

16.08.2004/15:44

Mahvolmuş Hayatlar

'aynı kadınla iki kez
evlenerek hayatımı mahvettim'demiş
William Saroyan.

hayatlarımızı mahvedecek bir şeyler
her zaman vardır,
William,
neyin veya kimin
bizi önce
bulduğuna
bakar,
mahvolmaya hep
hazırızdır.

mahvolmuş hayatlar
olağandır
bilgeler için de
ahmaklar için de.

ancak
o mahvolmuş hayat
bizimki olduğunda,
işte o zaman
farkına varırız
intiharların, ayyaşların, hapisane
kuşlarının, uyuşturucu müptelaları
ve benzerlerinin.

THESE WORDS I WRITE
KEEP ME FROM
TOTAL MADNESS.

Charles Bukowski.

varoluşun
menekşeler kadar,
gökkuşağı
kasırga
ve
tamtakır
mutfak
dolabı
kadar
olağan
bir
parçası
olduklarının.

Charles Bukowski

Şu insanların istemediğın kadar yetenekleri var. Yürüyorlar, sevişiyorlar, tükürüyorlar bir de çok rahat kafa şişiriyorlar. Her insan bir pompa, her insan bir balon. İkisini aynı anda olamıyorlar. Nasıl aynı anda iki yerde olamıyorlarsa... Hoş paralel evren diye de bir kavram var ama karıştırmayın şimdi onu.

Aynı anda her iki yerde olsak. Garip olurdu. Böyle bir film vardı, Brad Pitt'ın karısı, eski karısı oynuyordu. Adı baya bir garipti kadının. Gwyneth Patrol mu neydi? Kız metroyu kaçıyordu, birde kaçırmıyordu ve yeterinden fazla olaylar değişiyordu bu ikisi arasında. Yani bireyi merkez alırsan dünya nüfusu böyle bir olay sonucu ikiye katlanıyor. Toplumu merkez alırsak işler baya bir karışıyor. O zaman ne olurdu acep? Birey dahil bireyi tanıyan herkes sapıttı herhalde. Bireyi x olarak al. Metroyu kaçıran x1, kaçırmayan x2. Birde bu x'i seven bir y. X'in metroya binme amacı y ile buluşmak. X1 buluştu y ile ve her şey yolunda. Ama eninde sonunda x2 de y ile buluşacak. O zaman ne olacak, dananın kuyruğu kopacak. O filmde ikisinin bir karışımı vardı galiba, tam hatırlamıyorum.

"Hatırlamıyorum". Bunun eş anlamlısı "unuttum" idi herhalde. Peki "unuttuğumu unuttum" ne demek? İki olumsuz bir olumlu ederdi edebiyatta. Da unutmak olumsuz mu?

Adam x'i düşünüyor. Sonra x'i unutuyor, daha sonra ise x'i unuttuğunu unutuyor. Aslında biraz $1x1=1'$ e benzedi bu. Ama unuttuğunu unutmak $1x1=0$ olmalı. Çünkü iki kere unuttunca, x, adamın kafasından tamamiyle siliniyor. $1x1=0$ olamadığına göre en mantıklı olarak $1x0=0$ diyebiliriz. Evet daha doğru bu; ilk unutmaya eyleminde hala "ulan neydi bu" diye kasma hakkına sahibiz, yani 1. Unuttuğumuzu unuttunca o eldeki 1'i de kaybediyoruz ve 0'i kazanıyoruz. Evet evet bu $1x0=0$.

Ulan, matematik hocası derdi: "Olum kaçış yok bundan, matematik her yerinde". Şimdi bu şey edebiyatıma bile girdiyse ben daha ne diyeyim.

Matematik. Fizikte, kimyada, parada, ideolojide, evrende...

Matematik, Fizik, Kimya: Muhteşem üçlü. Nedense birbirlerinden hiç kaçamıyorlar. Şimdi bunlar zitta değiller, bu noktadan birbirlerine ihtiyaçları yok. Ama bir bütünler (mi?).

Evet ya bütünler tabii. Matematik olmadan fizik veya kimya, fizik olmadan matematik veya kimya, kimya olmadan matematik veya fizik kalır mı? Kalır tabii, tabii de ne anlamı kalır. Yani bütünler. "Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için".

Dört silahşörlere di mi bunu söyleyenler. Küçükken "Abi bunlar üç kişi neden dört silahşör" diye sordugumu hatırlıyorum. Aslında fazla da seyredermemiştim. Çizgi filmleri filan vardı galiba.

Şimdi üç, dört silahşör bahane de şövalyelik diye bir şey var. Dragonlance serisini okuyanlar (oynayanlar) bilirler Solamniya Şövalyeleri'ni. Bilirler "Eth Sularus Oth Mitas"i. Bilirler Sturm Brightblade'i. Bilirler Huma'yi.

Alhana'ya yerden göğe kadar hak vermiştim Sturm'e aşık olduğunda. Uzun süre kendime gelememiştim Sturm öldüğünde. Aslında kız olsam Sturm'e aşık olurum. Frp oynayan bir adam olduğum için fazla zorlamazdı da beni.

Amerikan filmlerinde olurdu; hayali bir arkadaşı olan çocuklar. Hayali arkadaş, hayali sevgili, hayali karakter... İntihar eden bir kız vardı -kulagıma öyle geldi en azından- frp'deki karakteri öldüğü için. Yadır-gayan çok olmuştu. Bense baya normal karşılamıştım, idealist bir insanım, böyle şeyler kolay benim için.

İdealizm... Gereğinden fazla rahat. Her hangi bir olayda, her hangi bir koşulda "nasıl olsa madde yok" deyip geçebiliyorsunuz. "Abi araba geliyor çekil. Ne arabası canım araba diye bir şey yok". Nah yok! Öldün geberdin işte...

Ölüm de ayrı bir vaka. Ölüm=Bilinmeyen. Ne demiş Lovecraft: "İnsanların en eski duygusu korkudur. En güçlü korku ise bilinmeyen korkusudur". Doğru söylemiş. İnsan neden mücadele etmez, korkar çünkü. Mücadele, ölümün kanmasıdır.

Mahalle muhabbetlerinde geçerdi "Kanka" lafı. Kan kardeş ha... Gelenek mi desem, ne desem? Garip bir durum. Sadece Türkiye'ye özel değil. İced Earth'ün "Watching over Me" şarkısında "bloodbrothers at the age of ten (10 yaşında kan kardeşleri)" der. Eğer yetmediyse Iron Maiden'in "Bloodbrothers" diye şarkısı vardır.

Geçenlerde fark ettim de, bizim eski Türk popunun çoğu şarkısı yabancı şarkılardan aranjman (böyle miydi bu şeyin adı ?). Tanju Okan'ın bile çoğu şarkısı böyle. "Arkadaş dur bekle" - Vickly Leandres'in "Auntie" adlı şarkısı, "Bir falcı vardı - Georges Moustaki'nin "Ma Liberté"si, "İki yabancı - Frank Sinatra'nın "Strangers in the night"ı... İçim biraz burkulmadı değil. Koskoca Tanju abimizin bu güzel şarkılarını kendisinin zannedirdim...

Bir de Tanju diye futbolcu vardı. Reklamı filan çıkmıştı. "Arkadaş", benzeri bir şeyle bitiyordu reklam. Çikolata yiyip maça çıkıyordu galiba. Enerji verir hesabı.

Çikolata veya şekerin ayrı bir kullanım alanı da vardır. Alkol alırken yanında yersiniz. Kalkış izniniz verilmiş olur böylece. Bir arkadaş vardı, ağızına dört küp şeker alıp bir firt sek votka içiyordu. Siz tahmin edin n'oldu herife. Hoş gerisini bende bilmiyorum zaten.

Aslında bu herif arkadaşım değil. Tanımıyorum bile adamı. Başka birisi anlatmıştı. Bu yukarıdaki gibi konuşmayı bir filmde öğrendim. Ne filmin ne de oyuncuların adını hatırlıyorum. Çocuk psikiyatriste (kesin yanlış yazdım) gidiyordu. Çocuk bir fıkra anlatıyordu: "uçuğa bindim incik ettim boncuk oldum..." Adam da "sen o uçuğa hiç binmedin ki" demişti. Çocuk: "Olsun birinci ağızdan daha güzel" diye yanıtlamıştı.

Adamla çocuk sıkı fıkı olunca adam aynı fıkrayı barda başka bir arkadaşına anlatıyordu. Arkadaşı: "sen o uçuğa hiç binmedin ki" dediğinde "olsun birinci ağızdan daha güzel" cevabını vermişti. Neden bilmiyorum ama çok sevmiştim bu diyalogu.

Bu yaz genç bir adam kitapçıda beni bir kenara çekti ve Dövüş Kulübü'nde garsonların yemeği nasıl bozduklarını yazmamdan çok hoşlandığını söyledi. Kitabı imzalamamı istedikten sonra, garson olarak çalıştığı beş yıldızlı lokantada ünlülerin yemeklerine her zaman bir pislik yaptıklarını anlattı.

"Margaret Thatcher" dedi, "benim spermlerimi yedi." Elini kaldırdı, beş parmağını da açtı. "En az beş defa."

O kitabı yazarken, porno filmlerden tek tek kareler alıp slayt haline dönüştüren bir makinist tanıyordum. Arkadaşlarımla, bu slaytları her tür denetim kurulundan geçmiş aile filmlerinin içine montajlamaktan bahsederken, bir tanesi, "Sakin..." dedi, "İnsanlar bunu okur ve hemen taklit etmeye başlar..."

Daha sonra, Dövüş Kulübü filmini çekerlerken, Hollywood'un önemli şahsiyetlerinden biri bana kitabın dönüp kendilerini vurduğunu, çünkü makinistlik yaptıkları azgın gençlik dönemlerinde, filmlerin içine gerçekten de porno kareler koyduklarını söyledi. Fast-food lokantalarında çalışırken hamburgerlerin arasına sümükdüklerini söyleyen insanlar oldu. Marketteki saç boyalarının kutularını değiştirip siyahı sarısına, kumralı kıvılcı koyduktan sonra, zaman zaman aynı markete uğrayıp, müdürle kavga eden, saçları olmadık renklere boyanmış müşterileri seyretmeye gittiklerini söyleyenler de oldu. Bu, American Psycho ile başlayan, Trainspotting ve Dövüş Kulübü ile devam eden aykırı romanların on yılıydı. Bunlar, sıkılan ve yaşadıklarını hissedebilmek için her şeyi göze alabilecek, kötü çocukların hikayeleriydi. Bana anlatılan her şeyi bir kitapta toplayıp satabilirdim.

Çıktığım her kitap turnesinde insanlar bana, eğer herhangi bir uçakta acil çıkış kapısının yanına oturlularsa, bütün yolculuğu o kapıyı açmamaya çalışarak geçirdiklerini anlatıyorlardı. Kabinden dışarı boşalan hava, yuvalarından düşen oksijen maskeleri, çığlık çığlığa bir kargaşa ve "Mayday! Mayday!" acil iniş... Gözlerinin önünden gitmiyordu. O kapı açılmak için neredeyse yalvarıyordu.

Danimarkalı filozof Soren Kierkegaard korkuyu, "sizi yok edecek olsa da, özgür olduğunuzu kanıtlamak için ne yapmanız gerektiğini bilmek" olarak tanımlıyor. Örneği, Cennet bahçesindeki Adem. Tanrı ona Bilgelik Ağacı'nı gösterip de "bundan yemeyeceksin" diyene kadar mutlu ve huzurlu bir hayatı vardı. Ama artık Adem özgür değil. Artık bozabileceği, özgürlüğünü kanıtlamak için, yok olmayı göze alıp bozmak zorunda olduğu bir kural var. Kierkegaard, bize bir şeyi yasakladıkları anda, kaçınılmaz olarak onu yapacağımızı söylüyor.

Pislik düşün, pislik yap.

Kierkegaard' göre hayatını kanunların yönetmesine izin veren biri, yani mümkünün sırf yasa dışı olduğu için imkansız olduğunu kabul eden bir insan, aslında yalancılıktan yaşar.

Portland - Oregon'da kibrit çöplerinin başlarını kopartıp tenis toplarının içine dolduran birileri var. Topları seloteyle yapıştırdıktan sonra, insanlar tekmelesin ya da biryerlere fırlatsın diye sokağa bırakıyorlar. Patlayan tenis topları yüzünden bugüne kadar bir adam ayağını, bir köpek de başını kaybetti.

Cam eriten asitli kremler kullanan graffiticiler sloganlarını artık vitrinlere ve araba pencerelerine de yazıyorlar. Kentin varoşlarındaki Tigar'd Lisesi'nde, kimliği bilinmeyen bir oğlan çocuğu erkekler tuvaletinin duvarlarını kendi bokuyla siviıyor. Okul onu sadece Una-bokçu olarak tanıyor. Hakkında daha fazla konuşmamak gerekiyor çünkü okul kopya eylemlerin ortaya çıkmasından korkuyor.

Kierkegaard'ın da söyleyebileceği gibi, bir şeyin mümkün olduğunu görünce, mutlaka gerçekleştiriyoruz. Kaçınılmaz hale getiriyoruz. Stephen King, sınıf arkadaşlarını öldüren lisanslı yazıncaya kadar, okul katliamları bilismiyordu. Carrie ve Rage filmlerinden sonra, kaçınılmaz hale mi geldiler?

Milyonlarca insan Empire State Binası'nın yıkıldığını görmek için para verip, Independence Day filmi izledi. Çimdilerde Savunma Bakanlığı, Hollywood'un en yaratıcı beyinlerini bir araya toplayıp olası terörist saldırı senaryolarını tartışıyor. Dövüş Kulübü'nde Yüzyıl Şehri'nin silüetini yerle bir eden yönetmen David Fincher da bunlardan biri. Dize yönelik bütün saldırı ihtimallerini bilmek istiyoruz. Böylece hazırlıklı olabiliriz. Uaa-bomber Ted Kaczynski yüzünden, postahane memuruna göstermeden bir paket göndermeniz yanaktır. İnsanların otuyola bowling topu atmalarını engellemek için, üstgeçitlerin kenarlarına yüksek parmaklıklar dikilir.

Bütün bu tepkiler, sanki kendimizi her şeyden koruyabileceğimiz gibi.

Dale Shackelford, yani babamı öldürmekte hüküm giyen adam, bu yaz şöyle bir şey söyledi: O ve ırkçı beyaz arkadaşları, birkaç anthrax bombası hazırlayıp Spokane-Washington civarına gömmüşler. Devlet istediği kadar ölüm cezası versinmiş. Eğer idam edilirse bütün bombaların yerini bilen kimse kalmayacak ve birgün biri kazayla patlayıp, onbinlerce insanı öldürecek. Savcılık ofisindekiler bu türden açıklamalara kendi aralarında "Shackle-Freudyan yalanlar" diyorlar.

Gelmekte olan, hayatınızı yaşanamamak için bir milyon yeni sebep. Başarma ihtimalinizi reddedip, suçlu bir başkasının üzerine atabilirsiniz. Herşeye karşı savaşabilirsiniz -Margaret Thatcher, mülk sahipleri, açuğun ortasındaki o kapıyı açma dürtüsü... Kendinize rağmen yaptığınız her şey elinizi kolunuzu bağlar. Kierkegaard'ın yalancılıktan hayatını yaşayabilirsiniz. Ya da Kierkegaard'ın Kader Sıçraması dediği şeyi yapar, yani hayatınızı sizi kuşatan şartlara tepki halinde yaşamayın; bırakıp, kendi söylediğini gerçekleştirmeye yönelik bir güç haline gelirsiniz.

Gelmekte olan, devam etmek için bir milyon yeni sebep.

Geçmekte olan ise, tepkisel aykırı roman.

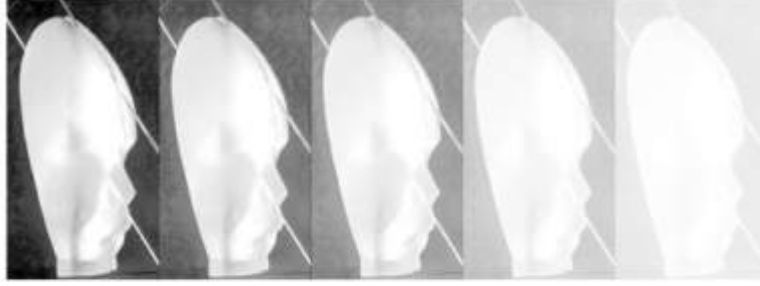
Thelma ve Louise gibi filmlerin, The Monkey Wrench Gang gibi romanların müşterileri daha az gülecek ve zelayacaklardır. Biz çimdilik, en kötü düşmanımız yine kendimiz değilmiş gibi yapmaya devam edelim

**CHUCK
PALAHNIUK**

görüntü görüntü görüntü

Bu algıladığınız bir görüntüdür

nesneler "iki"leşmiş haldedir, görünen halleri ve hissedilebilen halleri vardır. kola bu her "iki" hali de içinde barındırır, televizyonda "görebilirsiniz" bakkala gidip kolayı "hissedebilirsiniz". bu ikilik sürekli tekrarın ardından zıvanadan çıkmış ve yandan yemiş bir arz-talep ilişkisine bürünür.

--

"göz" tüketendir. her şey önce bir görüntüdür. önce görüntü tüketilir. gecenin karanlığında kızıl ışıklarla yanan bağdat görüntüdür. bizim için yoktur, hissedilemez. kap-kaç sonucu trenden atılan öğrencinin vesikası görüntüdür. bizim için yoktur, hissedilemez. kredi kartındaki para görüntüdür. bizim için yoktur, hissedilemez. bu yazı bir görüntüdür. bizim için yoktur, hissedilemez.

--

idealizme hiç bu kadar yakın olmamıştık...

yedifiyonk@yahoo.com

ÇÖZÜLMEZ AKSAMIN UFKUNDAYIZ

Zaman algısı yoktur
Akıl yani hiçbirşeydir.
Kafayı çeksek
Akli geri çeksek anlamında kullanılır.
Bu yüzden kadın,erkek daha iyi iletişim
Bir bedel vardır
İzleyici olmak
Zaman kaymadan anlaşılmasz
Bir de niyop yapar
Yakını ve anı kisedersin
Gelecekse yok gibidir.
Çözüle,çözüle
Çözülmez Akşamın Ufkundayız...

GAİP'ten Dipnotlar:

Üst geçitler T.C. Karayollarına ait olduğu için belediye zabıtalari giremiyor.
İstanbul Metro'sunda çalabilmek için belediyenin açtığı sınava girip kazanmanız gerekiyor.
Tarih düzelmüştür.

Yazım değişik oluyor.
R çok baskın
Kopup başka bir şeyle mi devam edecek?
Üretmek çok zor değil,neden kaçıyorum?
Çok soru soruyorsun
Yoksa sorguluyor musun?
Eve gittiğimde boyacı vardı ona para veriyordu.
Parayla mutluluk olmuyor
Al mitralyözden sonra gelen şarkı sana
Uydu mu?uyudu mu?
Aydan bahsediyorum
Jüpiter senden hafif mi?
Jüpiteri küvetinde yüzdürebilirsin?
Zaman zıvanadan çıktı
Aslında zıvanâ zamandan çıkıyor
Bekliyorum
Böyle yersiniz
Evrimle turkcell arasındaki ilişki
Bin atlı o gün çocuklar gibi şendik
Silmiyorum hiçbir şeyi bugünlerde
Denemeden dememek lazım
Demeden de denememek lazım o zaman
Ben bu dünyaya yarım vole çıkarım
Benim için bunlar yoktur:
- Atlas okyanusu
- Budak
- Bebe cevizi
- Ut

Bundan sonra tatava yapmıycam
Ben vazgeçtim,Boğazlıçı'ne giricem seneye...

Beynimin bağı çözüldü kurdelesini vardı kelebek gibi
Votka mı soğuk olmalıdır, meyve suyu mu?
Kalemi kes,onurumu kır ,cezamı iade et taahhütlü olsun
Bizim mevzumuz eksik

Sen nizam-ı ceditsen Ben Asakir-i Mansure-i Muhammediyeyim.

Gaip'ten sesler duyuyorum... Nerdeyim diye bakıyorum; GAİP'teyim. Acaip şeyler düşünüyorum. "Nerede kalıyorsun?" diye soruyorlar; "GAİP'te" diyorum.
Gaip,garip düşünüyorum.
"Nereye" diyorum.Yani hepiniz birden,nereye.Ne yöne? Eğer asansörse herkesi taşıyamaz yukarıya.Dünyanın yükü ağır,diyorum.Bana ne senden diyorlar.HayırlıOlur mu? Birbirimize çok benziyoruz.
Bu benzerlik hepimizi aynı yere götürür, ama asla daha iyi bir yere değil...

Gaip'e hayatımı gömdüm.
Ve gaip de gömüldü...

KYNIK

hayatınızı karartıyor

1
2003
Haberler
Seyirleri
Denizli

Mükemmel bir yerde inebilir miyim?

1. Avrupa'da hiçbir hayalet dolaşmıyor. Eskinin ve yeninin tüm kabasakallı amcaları kandırdılar sizi. Bir hayalet! Sabah erken kalkıp işine gidiyor, akşam yorgun argın yatıyor yatağına. Yarını düşünüyor, tekrar çağrılmayı bekliyor umutsuzca.

'Ne travailles jamais' hayalet!

2. İşte her şeyin yok olur, devrim umudunun söner gibi olduğu anda gelmiştin ey hayallerimin son prensesi çevrecilik! İnsanın doğa üstünde, insanın insan üstünde, erkeğin kadın üstünde, yaşlının gençler üstünde tahakkümünü hep birden kaldıracaktın sen. Birden zihnimde kara ışıklar parıldadı, değil mi ya benim bokum bir gübredir aslında.

3. Burada bugün kar yağıyor. Bundan önce de hep kar yağmıştı ve başka türlü bir yağış da olmayacak. Nurların yağdığı, ellerin yukarıya açılıp açıklık ve susuzlukla rahmeti beklediği acıklı günler devam edecek -ama ucube insan zihninde. Kudretli zihinlerimiz hayatı yaşatmaya devam edecek olan hakimiyeti üstümüzde kuracaklar ilelebet. Korkma ey insanlık! Dünya döndükçe ne kendini yok edersin ne yokluk sana hakim olur! Düşmez kalkmaz bir insan ailesi... Sevimli güzel insanlar ey! Nereye giderseniz gidiniz! Gidecek bir yer varmış gibi...

4. Kırmızı kalemimi eline alıyor ve size yazıyor satır satır dünyada olanın kahrını yılmadan. Ama kim, kim yazıyor? Bir hayalet dolanıyor rakı şişesinde. Kibrit çakarsanız alevlenir -ama hemen sönecektir. Çünkü devrimciye ezilenlerin yanında ezenlerin karşısında saf tutturup müslümana omuzları bitişirtiren, bütün insanlığın yüreciğini kıpır kıpır ettiren inançlar yerine onda inançları yerden yere vuran inanç gelip yerleşmiştir. Burada hala yazıyorduysa o narın yumuşak elleriyle, kendi yazışına karşı gelen her şeyin sadece zaman içindeki varlığının bütün insani anlamlardan yoksun süregelisine teslim olduğundan başka türlü hiçbir şeyin ortada olmayışındandır. Ey çakır göz, Sarı! Uzun hayat ve aşk çizgilerinin derinden yardığı bembeyaz avuçlarıyla hiçbir şey yakalamasının anlamı yokken her şeyi yakalamak üzere hala burada içen, içtikçe de yazan ve ancak bu yüzden yazarken göbek yapan (göbek yapsaydı da topak topak et olsun)!.. Bir bira söyle, hem sen bilirsin onu nasıl sevdiğimi, nasıl, nasıııı sevdiğimi... Biliyor. Kalemimi kıpırdattığı anda bunu halihazırda bulduğu, her şeyi parıldatan süregelen kişinin süregitmesiyle ve ondan başka hiçbir şeyle yapmadığını. Ama yine de evrenin kendisi için boşa çıkmışlığının kahrıyla yaşıyor işte, üstelik de önleyemediği heyecanıyla size ulaştırdı bunları. Oysa yazsa ya da yazmasa ne olacaktı...

5. Yaz kemancı! Ey aşk! Ey karanlık gecelerimizi aydınlatan, derbeder hanemize gül parmaklarıyla doğup bize tün gün meşk ettiren iki gözümüzün çiçeği! Sen hanemizin kapısını üç kere çalıp da heyhat sabırsızca seni bekleyen başka kapılara yöneldin. Ama biz bir sigara almak için bakkala kadar gitmiştik.

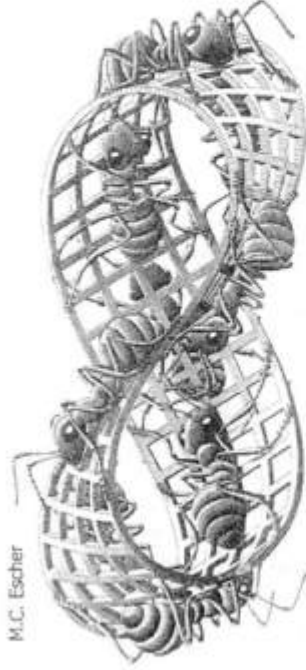
bomanti bildirisi, nisan 2003

kynik_kynik@yahoo.com

IN STEREO WHERE AVAILABLE

S İ L Ü E T

M.C. Escher

Bir masa, üzerinde kağıt onun üzerinde birbirini çizen iki el, onların da üzerinde bu iki eli çizen başka bir el...

Kahraman öyküler yazan bir öykü. Bu kahraman da oyunları seviyor, öykülerinde öyküler yazan kahramanlar yazıyor.

Kıtır döngü mü sonsuzluk mu? Ya da sonsuzlukla döngüsellik arasında ne fark var? Kocaman bir "sonsuz" işaretinin üzerinde ilerleyen bir karınca sürüsünü düşünün. Bir kez geçtikleri noktadan bir kez daha geçene kadar nesiller değişiyor. Aradan çağlar geçmiş, oradan daha önce geçtiklerini hatırlayacak hiçbir üyesi kalmamış sürenin. Hepsi hayatları boyunca sürekli "ileri" gidiyorlar. Onlar için başka türlü düşünmek imkansız.

Peki ya bizim için? Zamanın, doğrusal bir çizgi gibi, geçmiş şimdi ve gelecekte oluştuğunu düşünmeyi bize dayatmanın dil olduğu ortaya çıktı. Peki zaman gerçekten doğrusal olduğu için mi dilimiz bu şekilde evrilmiş yoksa dilimiz öyle düşünmemize elverişli için mi zaman doğrusal? Dilleri öyle geliştirdi için zamanı döngüsel olarak algılayan yani sonsuz bir "şimdi" içinde yaşayan insan toplulukları da var. Belki gelecek kaygıları olmadığı için "geri kaınış" lar. Modern dünyaya tek katkıları bir toplumsal dâhiliyet konusu olarak da olsa, varlıklarıyla bize yaşadığımızın kaçınılmaz veya daha doğrusu mutlak olmadığını ispat ediyorlar.

Bize zaman anlatan doğadaki her nesne, mekânın içinde döngüsel hareketlerle "ilerlerken", hatta zamanın ölçütü olarak üzerinde yaşadığımız mekânın dönüşünü alırken bizim zaman algımız nasıl doğrusal olur?

Zaman algım her ne kadar buna bir geçmiş şimdi ve gelecek olduğunu dayatsa da, okuduğum bir öyküdeki kurgu kahramanın ben onu okurken hayat bulduğunu, unuttuğum zaman da öldüğünü düşünmekten kendimi alamıyorum. Bir düşünsenize, varlığından haberdar olmadığımız bir öykü kahramanının aslında var olduğunu, onun varlığından sizi haberdar etmeden, yani onu sizin imgelemimizde tekrar yaratmadan nasıl size anlatabilirim.

Belki de her kurgu kahraman yazarının sonsuz tane ötekisinden biridir.

haziran.2003 sayı:5

PolikiNik diLemmA

el bir canbaz
kalb bir darbuka

en son nota
en son damar

yirmiiki@atsozikibindort

1 Eylül 2004 polikikdilemma@hotmail.com

48 ml.

İNHALASYON

Buğuseptil

NEZLE, GRIP VE
SOĞUK ALGINLIĞININ
SEMPTOMATİK
TEDAVİSİNDE

**SUDA EN AZ PAHALI, KOLLEKTİF
KULLANIMLIK, GÜNDELİK
ANTI-ELİT, ANTI-ENTEL İLAÇI**

**BATTANİYELER KUTSAL
BUĞUSEPTİL TÖRENİ İÇİN HAZIR MI?**

1-poşet çay, hazır çorba
kullanma, kullandırma!

2-cep telefonunun birini bekleme
süresini düşürdüğünü
unutma, unutturma!

3-bilgisayar bir araçtır, amaç değil

4-arada bir mekrup yaz sms değil

5-daha fazlasını istemek sadece bir
slogan

6-ve en önemlisi suyunu kaynat, bir
kapak buğuseptilini
dök, battaniyeni ört...

nefes aldığımız her yerde aşkı
hissedeceğiz!

bu küfür küfür değil, küflü rüzgar,
bu silsilesini siktiğim koridorlarına
demirli dosyalar gibi sıralanmış
kapılardan
ayaklarımın dibine kadar sokularak
ve sezdirmeden üflüye üfüre
parmaklarımın uçlarını kemiren
bu kılları ağarmış fare
ne bilir, ne anlar ki çocuklardan
haber vere!
hem verse de ne umurum!
ben ki müebbet muhabbete mahkû-
mum,
çocuklardan haber değil,
çocukları güneş kokan enselerinden
koklaya koklaya öpüp
ısırmak istiyorum

**Kırk ayak ve kırk yol.
Kırk ayakta bir yolda.Kırkayağın kırk
yolu varken kırk ayakta bir
yolda.İnsanda iki ayak ve türlü yol.
Türlü yol ama iki ayağa bir yol .
Türlü yol varken iki ayakta bir yolda.
İşte kırk ayakla bir yolda giden
kırkayakla,iki ayakla bir yolda giden
insanın benzerliği.**

